

Aura Avis

Renholderne i Sunndal kommune forteller om en allsidig og spennende hverdag, og deler et godt råd: - Folk må slutte å bruke all den sprayen!

Hygienens superhelter: Anne Mette Tjugum (Tillitsvalgt og renholdsoperatør), Amanda Zdunek (renholder), Hinda A. Abdi (renholder), Anja Furu (renholdsoperatør), Helene Hammervold (renholder) og Linda Olsen (renholdsleder) står på hver dag for at kommunens bygg skal være både presentable og trygge for alle brukere.

29.05.22 06:26

[Eva Gikling](#)

28 fast ansatte renholdere og en vikar sørger for at alle byggene til Sunndal kommune er presentable og rene til enhver tid. Mens mange har fått øynene opp for desinfisering først under pandemien, er kommunes renholdere oppdatert på hvordan enhver overflate best kan holdes ren og hygienisk. Blir en yrkesskadet av å jobbe med renhold? Det kan du tro!

Klokka 06.00 mandag til fredag dukker de opp. Før «alle andre» kommer på jobb og i god tid før dagen starter for de fleste av oss, låser de seg inn i kommunens bygg og triver vasketralle og iPad. For iPad er en uvurderlig følgesvenn for renholderne gjennom arbeidsdagen. De er ofte de som kommer først på «åstedet» når det har skjedd innbrudd eller lekkasjer, de avdekker avvik på byggene og har en oversikt det er få forunt å besitte.

- Ofte kan vi komme inn en sted - og så registrerer renholderne umiddelbart at noe ikke er som det er, mens jeg ikke ser det en gang, forklarer Linda Olsen, som er leder for renholdsavdelingen. I de drøye to åra hun har hatt stillingen, har læringskurven vært bratt. Renhold er nemlig mye mer enn å «springe over gulvet med en mopp». Renhold er et fag og et håndverk.

- Heldigvis har jeg virkelig dyktige renholdere på avdelingen, med mye erfaring. De kan stå for det faglige, mens jeg tar det administrative. sier Olsen.

I renholdsavdelingen er alle unntatt vikaren fast ansatt og de fleste har 100 % stilling. Olsen forklarer også at de ønsker å legge til rette for at de ansatte får tar fagbrev. Renhold er nemlig et eget fag, og det er mye å sette seg inn i.

Variert og uforutsigbart, men lærerikt

På Olsens kontor på rådhuset er fem renholdere og sjefen sjøl samlet denne dagen for å ta imot oss. Teamet som møter oss, er samlet slik hver morgen klokka seks. Det er da de vet hvorvidt det er fravær som må dekkes inn og hva som skal vaskes den gjeldende dagen.

- Da hender det vi må både organisere og omorganisere fort, forteller teamet.

Renholderne har nemlig mange ulike bygninger og mange ulike bruk å vaske for, og de dekker hele kommunen, fra Gjøra til Ålvundfjord.

- Alle renholderne må kunne alle bygningene, forklarer Olsen. Renholdet på brannstasjonen er for eksempel annerledes enn det som gjøres på en skole eller barnehage, og det å vaske på Helsetunet er annerledes enn det å vaske et kontor. En myriade av overflater og brukere skal tas hensyn til.

- Det er variert og uforutsigbart, men lærerikt, konkluderer Anja Furu.

Utstyret: Med slike vasketraller er renholderne stort sett utrustet for det som måtte vente, spesielt etter at Ipaden ble en del av utstyret. Hinda A. Abdi er klar til dyst.

Renhold er et fag

Å lytte til renholderne når de snakker om faget sitt, er fascinerende. Det blir fort klart at fagfeltet handler om mer enn å dra en fille eller klut over en overflate. Som renholderne selv sier: Alle kan vaske, men renholdsoperatørfaget, er det ikke mange som kan.

– Renhold er et fag som spenner over mange felt. Vi har en del kjemi vi må kunne, en stadig voksende maskinpark å betjene og vi må kunne hvordan ulike overflater skal behandles, sier Anne Mette Tjugum.

Og mens resten av verden fikk litt hygiene-sjokk da pandemien kom, fikk renholderne virkelig utøvd en av de tingene de er gode på.

– Det er et interessant yrke. Man får virkelig kjenne på det å henge med på utviklinga, spesielt med anskaffelse av roboter. Renhold er verken ensformig eller kjedelig, sier Anja Furu.

Hele teamet er enig i at utviklingen skjer fort, og det er mye å følge med på som renholder. Da er teamet godt å ha.

– Her kan vi diskutere faglige spørsmål og finne de beste løsningene. Det at kommunen har fokus på at alle skal få fagbrev, gjør at vi andre også må holde oss oppdatert. Du blir tvunget til å være bevisst på hva du gjør og hvorfor.

Ikke lenger usynlig

Mye av jobben sitter nemlig i fingrene på dem som har vært der lengst, og da kan det bli en utfordring når noen spør om hvordan noe gjøres.

– Da må jeg gjerne stoppe opp litt og ta et steg tilbake for å tenke over hvordan jeg gjør ting, smiler Anne Mette Tjugum.

Mens det tidligere var vanlig at alt renhold foregikk utenfor åpningstid på arbeidsplassene, er dagens renholdere gjerne i sving mens andre gjør jobben sin. Dette merker renholderne har gitt tettere kontakt mellom de som bruker byggene og de som vedlikeholder dem. Det har også vært med å øke bevisstheten rundt renholdsforholdene og gjort renholderne mer til en del av arbeidsplassen. Fortsatt er det en del ting som må være vasket før andre starter arbeidsdagen sin, men mye kan gjøres parallelt med daglig drift.

– Ved å være mer synlige, kan vi også løse en del praktiske ting som dukker opp gjennom en enkel korridorprat, forklarer Anja Furu.

Grimstad: Da koronapandemien kom, kjøpte Sundal kommune inn DeconX, som fjerner 99 prosent av all smitte når den settes i et rom. Etter vanlig rengjøring settes roboten inn i et rom og desinfiserer det. – Han bruker litt tid, men er kjempebra, forteller Linda Olsen og røper at maskinen har fått navnet Grimstad, etter smittevernlegen.

Digitalisert vasketralle

En utenforstående vil kanskje ikke tro at den teknologiske utviklingen har så stor betydning for renholderne, men hver renholder er utstyrt med en iPad. Tidligere hadde de med seg papirer rundt omkring, men nå er alt de trenger å vite tilgjengelig på iPaden.

- Der har vi tegninger av bygget og ser hva som skal vaskes når. iPadene har også gitt oss økt fleksibilitet, får nå kan vi se hvor de andre er kommet hen når vi er flere er som vasker på samme bygg. Slik kan vi utfylle hverandre og jobbe effektivt.

I tillegg har de mye informasjon tilgjengelig, og gjennom iPaden mulighet til å melde inn avvik de kommer over uten måtte plukke opp telefonen. Beskjeder formidles gjennom felles skjema som også andre avdelinger i kommunen har tilgang til.

- Renholderne er blitt den gruppa som bruker OneNote og HMS-gruppa mest i kommunen, fastslår Linda Olsen.

- HMS-gruppa har vært magisk for alle parter! Der løser vi mange ting med informasjonsflyt og førstehåndsrapportering. Linda har vært en sterk bidragsyter til at vi har fått til det, skryter Anne Mette Tjugum.

- Jeg så tidlige behovet for å dele info på en bedre måte. Da jeg begynte her hadde jeg mellom 30 og 40 telefoner om dagen fra renholderne og så behovet for en annen plattform for kommunikasjon. Nå er vi nede i tre til fire telefoner om dagen, sier Olsen.

All informasjonen fra renholderne ligger dessuten tilgjengelig for alle. Her er det ingen hemmeligheter og fokuset på åpenhet og informasjonsdeling er verdifullt for alle parter.

- Det at informasjonsdelingen gjelder alle, og at alle er like informert, er noe av det beste med dette, skyter Tjugum inn.

En del av arbeidet til renholderne er også å følge opp den voksende maskinparken. Sundal kommune har en imponerende stall av maskiner til renhold, og dette krever gode rutiner på vedlikehold.

- Vi er kjempeheldige som har så mye maskiner som vi har, sier Furu.

- Miljøskadd? Nei da, eller ... Jo, litt ...

At renholderne er en ressurs for kommunen, er det liten tvil om. Det er få som har så god kjennskap til hver krik og krok av kommunens bygningsmasse som renholderne. Etter hvert er de også blitt tatt med på råd når kommunen planlegger nye bygg. For eksempel i planleggingen av det nye legesenteret, er renholderne tatt med på råd når det gjelder valg av gulv og møbler. Teamet er ikke i tvil om at de har et litt annet perspektiv på valg av både materialer og møblering enn andre.

- Sigbjørn Utne er veldig flink til å spørre om renholdernes syn på ting. Når han gjør det, spør jeg teamet, og dermed blir de hørt, smiler Olsen.

Renholderne er ikke redde for å dele av kunnskapen sin, og det er mye en kan plukke opp gjennom en prat med teamet. Vi må imidlertid spørre: Blir man litt miljøskadd av å jobbe som renholder?

Først avviser de det blankt, men så medgir de at joda, det kan nok hende at de legger merke til en del ting som ikke andre ser, dåe ute i offentlighet, på hotell og ellers rundt seg.

- Også har jeg lite vaskeremedier hjemme. Folk må slutte å bruke all den sprayen! Du drar den inn og det er ikke bra. Har du Zalo og en mikrofiberklut, blir det rent, konkluderer Anen Mette Tjugum.

Kollegene nikker. De har naturligvis kjennskap til mange spesialprodukter og vasketricks, men det er ikke ting man trenger å kunne for å vaske et vanlig hjem. Det fine med å være litt miljøskadd av jobben sin, er at man blir en enda bedre renholder av det.

- Når jeg skal vurdere om jeg er ferdig med en jobb, tenker jeg på om dette er slik jeg ville hatt det når jeg skulle bruke rommet, konkluderer Tjugum.

Og en ting er i alle fall sikkert: Dersom et rom er godkjent av disse renholderne, da er det både rent og hygienisk.